

Η αρχαία Ολυμπία (αναπαράσταση)

ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

● **Της Νίκης Καραγιώργη**
Καθηγήτριας -Συγγραφέως

Κάποτε στη Δυτική Πελοπόννησο σε μια ειδυλλιακή και γαλήνια κοιλάδα, αναπτύχθηκε κατά την αρχαιότητα ένα από τα πιο αξιόλογα πανελλήνια ιερά. Το ιερό της Ολυμπίας. Στο Ιερό αυτό, εκτός από τις θρησκευτικές τελετές, καθιερώθηκαν από πολύ παλιά και οι αγώνες, τα Ολύμπια, που συγκέντρωναν με την πάροδο του χρόνου το ενδιαφέρον όλων των Ελλήνων.

Με τους Ολυμπιακούς αγώνες βρήκε την απόλυτη έκφρασή του, το ιδανικό της ευγενικής άμιλλας και κρατήθηκε για πολλούς αιώνες η ενότητα, η ειρήνη του Ελληνικού κόσμου. Γι' αυτό και το Ιερό αναγνωρίστηκε σαν ένα από τα πιο μεγάλα πανελλήνια κέντρα.

Το πνεύμα της αρχαίας Ολυμπίας είναι αφιερωμένο στην ιδέα του Αθλητισμού. Το αθλητικό πνεύμα συμπληρώνει την ψυχική και πνευματική καλλιέργεια του ανθρώπου με τη σωματική άσκηση και έτσι συμβάλλει στην καλλιέργεια της ανθρωπίνης προσωπικότητας. Αυτό το πνεύμα είναι και ο στόχος των Ολυμπιακών Αγώνων.

Στην αρχαιότητα οργάνωναν αγώνες με την ευκαιρία των θρησκευτικών τελετών. Οι σπουδαιότεροι αγώνες, οι οποίοι είχαν πανελλήνιο χαρακτήρα ήταν τα Πύθια, τα Ίσθια, τα Νέμεα και τα Ολύμπια.

Τη μεγαλύτερη όμως δόξα είχαν τα Ολύμπια και οι νικητές ονομάζονταν Ολυμπιονίκες. Οι

Ολυμπιακοί Αγώνες άρχισαν το 776 π. Χ. και από εκείνη τη χρονιά γινόντουσαν κάθε 4 χρόνια. Από τότε άρχισαν οι Αρχαίοι Έλληνες νά χουν σαν κοινό σύστημα τη βάση της χρονολογίας των Ολυμπιακών Αγώνων και αναφέροντο τόσα χρόνια πριν ή μετά την Ολυμπιάδα. Έχει ιδιαίτερη σημασία για μας τους Έλληνες, αφού μπορούμε να πούμε ότι η Ολυμπία χάραξε με την πλούσια προσφορά της την πορεία του Ελληνικού πνεύματος μέσα στην Παγκόσμια ιστορία.

Ακόμα και σήμερα η Ολυμπία είναι θαυμάσιο τοπίο, όπου συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία για ένα σκηνικό αρχαίας λατρείας. Τα βουνά, το νερό, τα δέντρα, η καταπράσινη γαλήνη, όπου χωρίς προσπάθεια μπορείς να νιώσεις τη διάχυτη θεϊκή παρουσία. Δυστυχώς την ωραιότητα του τοπίου αμαύρωσαν οι πρόσφατες πυρκαγιές

Ο Πausανίας, χωρίς να μπορεί να συγκρατήσει τον θαυμασμό του, την χαρακτηρίζει σαν: «τόπο που τον φροντίζει ο ίδιος ο Θεός».

**Εδώ πάλεψε, καθώς λένε, ο Δίας τον Κρόνο,
Εδώ ο ημίθεος Ηρακλής γιόρτασε τη νίκη
του, όταν εκθρόνισε τον Αυγεία
Και φύτεψε την ιερή ελιά,
Που τα κλαδιά της γινόντουσαν στεφάνι για
τους νικητές.**

Οι αγώνες αποκτούσαν σιγά-σιγά λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια. Τα αγωνίσματα, οι αθλητές, οι αθλητές πλήθαιναν.

Και καθώς γράφει ο Πίνδαρος:

**«Οι Ολυμπιακοί Αγώνες σκεπάζουν με την
λάμψη τους όλους τους Ελληνικούς τόπους,
όπως ο ήλιος σκεπάζει κατά την ημέρα όλα τ'
άστρα του ουρανού».**

Γύρω στον 4ο αιώνα μ.Χ. καταργήθηκαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες σαν ειδωλολατρική εκδήλωση από τον τότε αυτοκράτορα του Βυζαντίου Θεοδόσιο.

Μετά την απαγόρευσή τους η Ολυμπία, καταστράφηκε από βάρβαρες φυλές. Σεισμοί και πλημμύρες κατέστρεψαν την θεϊκή ομορφιά του τοπίου.

Όμως τα ψηλά ιδανικά της Ολυμπίας συγκινούν τους μελετητές. Ένας από αυτούς είναι και ο Πιερ ντε Κουμπερτέν που συνέβαλε την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν πως ο Προμηθέας, που ευεργέτησε τους ανθρώπους με το να τους προμηθεύσει το θεϊκό πυρ, δίδαξε την άθληση και τη γυμναστική. Έτσι η άθληση έπαιρνε ένα θρη-

Η τελετή της αφής της ιεράς φλόγας στην Ολυμπία

σκευτικό χαρακτήρα. Οι αθλητικοί αγώνες στην αρχαιότητα ήταν στενά συνδεδεμένοι με τις θρησκευτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, δεν ήταν δηλαδή μεμονωμένα αθλητικά γεγονότα.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες στην ελληνική κλασική περίοδο συνδέονταν με το ιερό και το θέατρο και λειτουργούσαν καθαρτικά, αφού τόσο το θέατρο όσο και η λατρεία βρίσκονταν στην προοπτική της κάθαρσης.

Ο Μητροπολίτης Κύκκου και Τηλλυρίας κ.κ. Νικηφόρος κάποτε, δήλωσε ότι αυτή η ενότητα μεταξύ ιερού και αθλητισμού φαίνεται κατά τον καλύτερο τρόπο στους Δελφούς: **«Όταν πάει κανείς στους Δελφούς, βλέπει ότι στο πρώτο επίπεδο είναι τα ιερά. Από Θεού άρχεσθαι. Στο δεύτερο επίπεδο είναι το θέατρο, το ιατρείο της ψυχής, το διδασκαλείο του Ελληνισμού. Και στο τρίτο επίπεδο είναι το στάδιο, το γήπεδο που καλλιεργούσε και το σώμα του ανθρώπου».**

Γι' αυτό όσοι κατηγορούν το Μέγα Θεοδόσιο, ότι με την επίδραση του Χριστιανισμού κατάργησε με το διάταγμα τους Ολυμπιακούς Αγώνες, πρέπει να γνωρίζουν ότι, λόγω όλων αυτών των αιτιών, που παρατηρήθηκαν στους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους, ο Χριστιανισμός βρήκε τους Ολυμπιακούς Αγώνες σε μεγάλη κατάρπτωση και φοβερή παρακμή. Δεν ήσαν πια οι αγώνες, που εξασφάλιζαν τη συνέχεια της παράδοσης, που πιστοποιούσαν την πολιτιστική ανωτερότητα και ποιότητα ενός λαού. Ήσαν οι εξευτελισμένοι από τον Νέρωνα Ολυμπιακοί Αγώνες, ο οποίος, όταν επισκέφθηκε την Ελλάδα, πήρε όλα τα μετάλλια των Αγώνων (1800 μετάλλια από διάφορες πόλεις!).